

МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ ВНУТРІШНІХ ОРГАНІВ ЩУРІВ ВИКЛИКАНІ ОТРУТОЮ СКОРПІОНА TITYUS SMITHII У НЕЛЕТАЛЬНІЙ ДОЗІ
MORPHOLOGICAL CHANGES OF INTERNAL ORGANS OF RATS CAUSED BY THE POISONING BY THE SCORPION TITYUS SMITHII IN A NON-LETHAL DOSE

Куйбіда С. О., Гурба М. В.

Науковий керівник: доц., к. м. н., Бондарчук Г. О.

Kuibida S. O., Hurba M. V.

Scientific adviser: assoc. prof. Bondarchuk H. O., D.Med.Sc.

Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова

м. Вінниця, Україна

Кафедра патологічної анатомії, судової медицини та права

Актуальність. На сьогодні відомо близько 1750 видів скорпіонів. З них 25 містять отруту, що є смертельною для людини. Не зважаючи на таку невелику кількість небезпечних видів, в зоні їх поширення проживає близько мільярда осіб. Щороку в світі фіксується більше 3000 смертей від дії отрути скорпіонів. Проте, досі в літературних джерелах не зустрічаються роботи, в яких у повній мірі описані морфологічні зміни тканин ссавців від дії отрути скорпіона. Визначення типових для отрути скорпіона патологічних змін дозволить не тільки доповнити знання судової медицини, але і допомогти лікарям бути на крок попереду у лікуванні укусів скорпіона. Окрім того, це доповнить теоретичні знання патоморфології та судової медицини.

Мета роботи. Виявити патоморфологічні зміни внутрішніх органів щурів від дії отрути скорпіона Tityus Smithii при нелетальній дозі.

Матеріали та методи. Дослідження виконано з використанням скорпіона Tityus Smithii, отруту якого добували з допомогою методу електричної стимуляції 25V. Отруту скорпіона вводили білим щурам лінії Вістар вагою 260-280 г. Всього для дослідження було задіяно 40 щурів, поділених на 4 групи по 10 щурів: група 1 – контрольні щури, яким вводили внутрішньоочеревинно фізіологічний розчин; група 2 – щури, яким вводили внутрішньоочеревинно отруту у дозі 0.01 мг; група 3 – щури, яким вводили внутрішньоочеревинно отруту у дозі 0.05 мг; група 4 – щури, яким вводили внутрішньоочеревинно отруту у дозі 0.1 мг. Через 24 години під ефірним наркозом виконували декапітацію тварин з забором органів на гістологічне дослідження. Зразки виготовлялися на заморожуючому мікромомі і фарбували гематоксилін-еозином.

Результати. При дослідженні внутрішніх органів виявляли такі патоморфологічні комплекси змін як: порушення реології крові (у вигляді відділення плазми від формених елементів крові), вогнищеві крововиливи (здебільшого у головному мозку, легенях і серці), явища набряку (головний мозок, серце та кишечник) та дистрофії внутрішніх органів (здебільшого печінка і нирки). Найбільш виражені морфологічні прояви виявлено у четвертій групі щурів.

Висновки. Вперше описано прояви дії отрути скорпіона Tityus Smithii на тканини головного мозку, легень, серця, печінки, нирок та кишечника.

ОРГАНОМЕТРИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕДЧАСНОГО ДОЗРІВАННЯ ХОРІАЛЬНОГО ДЕРЕВА ПЛАЦЕНТИ У ЖІНОК ІЗ ЗАЛІЗОДЕФІЦІТНОЮ АНЕМІЄЮ ВАГІТНИХ У ТЕРМІН ГЕСТАЦІЇ 29-32 ТА 33-36 ТИЖНІВ ВАГІТНОСТІ

ORGANOMETRIC FEATURES OF PREMATURE MATURATION OF THE PLACENTAL CHORIAL TREE WITH IRON DEFICIENCY ANEMIA IN PREGNANCY IN THE TIME OF GESTATION 29-32 AND 33-36 WEEKS OF PREGNANCY

Мацюра М. А.

Науковий керівник: Гарвасюк О. В.

Maciura M. A.

Scientific adviser: Garvasiuk O. V.

Вищий державний навчальний заклад України «Буковинський державний медичний університет»,

м. Чернівці, Україна

Кафедра патологічної анатомії

Актуальність. Передчасне дозрівання хоріального дерева діагностується по збільшенню відсотка зрілих форм хоріальних ворсинок у порівнянні зі гестаційною нормою, має місце при передчасних пологах. Вплив залізодефіцитної анемії вагітних (ЗДАВ) на морфологічну картину передчасного дозрівання не був вивчений досі.

Мета роботи. Встановити органометричні особливості плацент із передчасним дозрівання хоріального дерева на тлі ЗДАВ у два терміни гестації 29-32 та 33-36 тижнів вагітності.

Матеріали та методи. Всього досліджено 59 плаценти. Визначали масу посліду (г), товщину (см); площу материнської поверхні (см²) та об'єм кожної плаценти (см³). Термін гестації встановлено на підставі морфологічної стадійності розвитку хоріального дерева та клінічної належності матеріалу (передчасні та строкові пологи).

З метою морфометричної оцінки хоріального дерева при передчасних та строкових пологах у 29-32 та 33-36 тижнів гестації у жінок із ЗДАВ проведені дослідження гістологічних препаратів, забарвлених гематоксиліном і еозином. Статистичну обробку цифрового матеріалу здійснювали за допомогою двобічного непарного критерію Стьюдента. Статистично значущими вважали розбіжності при $p \leq 0,05$.

Результати. При передчасних пологах тип прикріплення пуповини до плаценти розподілився наступним чином: центральний - у 22 спостереженнях (57,9%), парацентральный – у 12 (31,6%), маргінальний – у 4 спостереженнях (10,5%). При визначенні типу розгалуження судин у хоріальній пластинці встановлені наступні співвідношення: розсипний та проміжний типи розгалуження судин у хоріальній пластинці встановлені у 17 випадках (89,5%). Магістральный тип розгалуження судин виявлено у 4 випадках (10,5%).

Органометричні показники плацент наступні: при фізіологічній вагітності (37-40 тижнів гестації) - маса - $486 \pm 6,43$ (г); товщина - $2,37 \pm 0,052$ (см); площа - $212 \pm 6,1$ (см²); об'єм - $489,9 \pm 6,3$ (см³). У 29-32 тижнів гестації: маса - $438 \pm 3,8$ (г) $p \leq 0,001$; товщина - $2,12 \pm 0,062$ (см) $p \leq 0,05$; площа - $175 \pm 4,3$ (см²) $p \leq 0,001$; об'єм - $372 \pm 8,6$ (см³) $p \leq 0,001$.